

1. Referentie

Referentie	Denuwelaere, M. (2003). Een ongelijke taakverdeling tussen man en vrouw: ouders naar kinderen. <i>Mens en maatschappij</i> , 78, (4), 355-378.
Taal	Nederlands
ISSN	0025-9454
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In deze studie vestigt Mieke Denuwelaere de aandacht op de verdeling van huishoudelijke taken onder de kinderen in een gezin. In onderzoek is er immers nog weinig aandacht voor de bijdrage die kinderen leveren in het huishouden. De onderzoeker stelt zich de vraag in welke mate de dagelijkse rolverdeling tussen man en vrouw congruent is met de verdeling van de taken bij hun kinderen. Een overeenkomst in de rolverdeling tussen ouders en kinderen binnen hetzelfde gezin kan betekenen dat het gezin een belangrijke socialisatiecontext is voor de ontwikkeling van geslachtsrollen, en kan zelfs betekenen dat er evidentie is voor de intergenerationele continuïteit van een ongelijke taakverdeling. Het doel van de studie is inzicht krijgen in de manier waarop een geslachtsstereotiepe socialisatie van de ouders invloed kan hebben op de rolverdeling van de kinderen in het gezin.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, werk
Trefwoord(en)	Huishouden, rolpatronen, taakverdeling

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Mieke Denuwelaere Vakgroep Sociologie Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen UGent Korte Meer 5 9000 Gent Tel: 09/ 264 67 96 Fax: 09/ 264 69 75 hilde.vanpeteghem@ugent.be http://www.psw.ugent.be/socio/

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	In welke mate is de dagelijkse rolverdeling tussen man en vrouw congruent met de verdeling van taken bij hun kinderen? Op welke manier heeft de geslachtsstereotiepe socialisatie van de ouders een invloed op de rolverdeling van de kinderen in het gezin?
Hypothesen	De taakverdeling van de ouders heeft een rechtstreeks effect op de taakverdeling van de kinderen (cf. role-modelling-theorie). De taakverdeling van de ouders heeft een indirect effect op de taakverdeling van de kinderen (cf. ideologietheorie). Het eventuele effect van ouders op kinderen is toe te schrijven aan contextuele kenmerken

	van het gezin (cf. contextuele verklaring).
--	---

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief, hypothesetoetsend onderzoek op basis van huishoudensenquêtes. Via de huishoudensenquêtes worden alle leden van het gezin bevraagd, waardoor men zicht kreeg op de perspectieven van alle gezinsleden. Het betreft een gesloten vragenlijst met Likertschalen voor de taakverdeling tussen de kinderen, de taakverdeling tussen de ouders en de geslachtsrolideologie. Verder werd ook de werksituatie van de moeder bevraagd en de leeftijd van het kind, het leeftijdsverschil en de rangschikking naar geslacht. De dataverwerking gebeurde via een meervoudige stapsgewijze regressieanalyse
Onderzochte groep	De steekproef werd getrokken op basis van de sneeuwbalmethode. 104 gezinnen bestaande uit de biologische ouders, één zoon en één dochter (tussen 10 en 21 jaar oud en nog thuis wonend) namen deel aan het onderzoek.
Bereik	Regionaal (Heuvelland, Reningelst, Dikkebus).

7. Resultaten

Socio-demografische kenmerken	De gemiddelde leeftijd van de vaders is 42,9 jaar, bij de moeders is dit 41,3 jaar. Het opleidingsniveau van de ouders is sterk verschillend naar geslacht. De overgrote meerderheid van de vaders (96,1%) werkt voltijds, bij de moeders is er meer variatie in de werksituatie en scoort deeltijds werken het hoogst (48%). De jongens zijn gemiddeld 15,4 jaar, de meisjes 14,9 jaar. De meeste respondenten (zowel ouders als kinderen) denken vrij progressief over de geslachtsrollen. De mannen zijn iets traditioneler dan vrouwen maar het verschil is echter niet significant. Bij de kinderen is het verschil tussen jongens en meisjes wel significant. Vrouwen/meisjes hebben gemiddeld een grotere bijdrage in huishoudelijke dan mannen/jongens. De perceptie over de taakverdeling verschilt niet significant voor de vaders en de moeders. Bij de kinderen daarentegen schatten de meisjes hun taakverdeling wel significant traditioneler in dan jongens.
Taakverdeling tussen de ouders	Bij de meeste taken is er in het gezin een grotere bijdrage van de vrouw dan van de man, wat duidt op een ongelijkheid.
Taakverdeling tussen de kinderen	De meeste taken in het gezin zijn verdeeld tussen zoon en dochter. Afgezien daarvan is het zo dat er veel meer gezinnen zijn waar de taken meer door de dochter dan door de zoon gedaan worden, dan omgekeerd. De resultaten van het onderzoek tonen aan dat gezinnen nog steeds taken verdelen op een traditionele manier: meisjes verrichten meer taken dan jongens, en oudere kinderen doen meer dan jongere. Meisjes helpen meer in typisch vrouwelijke taken en jongens meer in typisch mannelijke taken.
Determinanten van de taakverdeling tussen kinderen	Uit het onderzoek blijkt dat hoe meer de taakverdeling van de ouders traditioneel verdeeld is, hoe meer de taakverdeling van de kinderen traditioneel verdeeld is, althans bij de rapporteringen van de meisjes. Hoe meer taken de moeder verricht in het huishouden in vergelijking met haar man, hoe meer taken de dochter doet in vergelijking met de zoon. Bij de jongens verdwijnt de significantie van dat effect wanneer er rekening gehouden wordt met de geslachtsrolideologie van de jongen. Noch bij de analyse van de jongens, noch bij de analyse van de meisjes heeft de geslachtsrolideologie van de ouders echter een effect op de taakverdeling van de kinderen. De ideologie van de ouders heeft echter een indirect effect op de taakverdeling van de kinderen, via de taakverdeling van de ouders. Verder blijkt dat de geslachtsrolideologie van de ouders (vooral van de moeder) effect heeft op de taakverdeling van de ouders, en het is deze taakverdeling die effect heeft op de taakverdeling van de kinderen. De ideologieverklaring blijkt ook voor de jongens in deze studie van toepassing te zijn: een meer traditionele geslachtsrolideologie gaat gepaard met een meer traditionele taakverdeling. Merkwaardig genoeg is dit niet te zien bij meisjes. De mate van traditionaliteit in de taakverdeling tussen broer en zus, blijkt dus vooral samen te hangen met de geslachtsrolideologie van de jongen, en niet die van het meisje. De resultaten van het onderzoek spreken de socialisatiethese tegen. Wat betreft de rolverdeling naar geslacht blijken de waarden van de ouders geen rechtstreeks effect uit te oefenen op de kinderen. De rolverdeling tussen de kinderen, en de mate waarin deze op geslacht gebaseerd is, blijkt meer bepaald te zijn door de handelingen van de ouders binnen het gezin, niet door de ideeën van de ouders.

	De taakverdeling van de kinderen wordt niet bepaald door de werksituatie van de moeder, zoals de contextuele verklaring had vooropgesteld. Als de zoon de oudste is in het gezin met twee kinderen is de taakverdeling tussen de kinderen meer traditioneel dan als de dochter de oudste is, ongeacht de absolute leeftijd van de kinderen. Meisjes die de jongste zijn in het gezin rapporteren geen significant minder traditionele taakverdeling dan meisjes die de oudste zijn in het gezin.
--	--

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Denuwelaere, M. (2002). *Huishoudelijke taakverdeling en de reproductie van gender: een empirische studie*. Onuitgegeven licentiaatsthesis, UGent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

In dit onderzoek tracht men na te gaan op welke manier de ouders een invloed hebben op de mate van geslachtsongelijkheid binnen de taakverdeling van de kinderen. Dit gebeurde aan de hand van gegevens van 416 gezinsleden uit 104 gezinnen.

Het doel van deze studie is nagaan hoe de huishoudelijke taakverdeling van de kinderen in verband staat met rolgedrag en attitudes van de ouders, en of er eventueel een intergenerationele overdracht van gezinsrollen bestaat op korte termijn. Er wordt dus gekeken naar de taakverdeling van de kinderen binnen het gezin, en de manier waarop dit verband houdt met de taakverdeling van de ouders.

Een eerste belangrijke vaststelling is dat de taken in het gezin inderdaad niet gelijk verdeeld worden tussen de gezinsleden. Vrouwen (moeders en dochters) in het gezin doen meer dan mannen (vaders en zonen) in het gezin. Deze ongelijke taakverdeling tussen man en vrouw in het gezin heeft gevolgen voor de andere generatie aanwezig in het gezin. Met name bij de dochters heeft de mate waarin geslacht de basis is voor een andere rolverdeling tussen moeder en vader effect op de rolverdeling tussen broer en zus. Ook al gaan veel moeders buitenshuis werken, toch doen zij het merendeel van de huishoudelijke taken. Ook bij de kinderen hebben de meisjes een grotere bijdrage in de huishoudelijke taken. Daarom de taakverdeling tussen broer en zus ongelijk is, kan verklaard worden vanuit verschillende invalshoeken.

In het onderzoek is evidentie gevonden voor de hypothese dat ouders met hun taakverdeling als rolmodel fungeren voor hun eigen kinderen, en dan vooral voor de meisjes in het gezin. Indien de moeder van de kinderen meer doet in het huishouden dan de vader, heeft dit effect op de taakverdeling van de kinderen in die zin dat hun taakverdeling eveneens meer traditioneel zal zijn. Moeders en dochters nemen eenzelfde positie in tegenover respectievelijk vaders en zonen. De hypothese dat de ideologie van de ouders invloed heeft op de taakverdeling van de kinderen wordt tegengesproken. Bij jongens is er wel een sterk verband tussen de eigen geslachtsrolideologie en de perceptie van de taakverdeling, bij meisjes is er geen verband. Uit deze studie blijkt alvast dat ouders hun kinderen socialiseren door de dagelijkse handelingen die ze verrichten, zelfs binnen een dyade waarvan de kinderen geen deel van uit maken, namelijk de partnerrelatie. Geslachtsrolpatronen in het gezin worden dus overgedragen van de ene generatie op de andere generatie, althans op korte termijn.

De hypothese dat de taakverdeling verklaard kan worden vanuit contextuele factoren wordt niet bevestigd: noch de werksituatie van de moeder, noch de leeftijd van het kind hebben een significant effect op de taakverdeling van de kinderen.